

2e helft 2020

Land	Verenigde Staten
Datum	15 – 19 juni 2020
Missieleiding	Opening door minister Sigrid Kaag
Type missie	Virtuele economische missie
Delegatie	65 Nederlandse bedrijven & kennisinstellingen (84 deelnemers) uit sectoren <i>smart- en e-Mobility</i>
Achtergrond	Versterken samenwerking op <i>smart- en e-Mobility</i>

Samenvatting

Op 15 juni 2020 gaf minister Kaag, samen met plaatsvervangend gouverneur van Californië, Eleni Kounalakis, de aftrap van de eerste Nederlandse virtuele economische missie. Deze missie was een samenwerking tussen het consulaat-generaal in San Francisco, de ambassade in Washington, IenW, BZ en RVO. Ook verschillende Nederlandse steden, waaronder Amsterdam, Rotterdam en Utrecht waren betrokken. Van 15 t/m 19 juni bracht de missie op digitale wijze bedrijven op het gebied van slim en elektrisch vervoer in contact met potentiële partners aan de Amerikaanse westkust. Deze missie verving vanwege het Covid-19 virus een eerder geplande fysieke missie naar een grote mobiliteitsconferentie in Portland (33rd World Electric Vehicle Symposium and Exposition – EVS33). De Amerikaanse westkust is vooruitstrevend op het gebied van duurzaamheid en kent sommige van de meest strikte milieueisen ter wereld. Door de aanwezigheid van Tesla en grote IT-bedrijven is een ecosysteem ontstaan op het gebied van duurzame en slimme mobiliteit. Deze combinatie maakt de Amerikaanse westkust tot een aantrekkelijke bestemming voor deze missie.

Deze virtuele missie wist met succes de Nederlands-Californische samenwerking op het vlak van slimme en duurzame mobiliteit te versterken en de belangrijkste ervaringen van een traditionele economische missie op digitale wijze na te bootsen. Bovendien heeft deze missie bijgedragen tot enerzijds verdere uitbouw van een stevig lokaal netwerk rond *smart & e-mobility* (op het digitale missieplatform, inmiddels voortgezet als LinkedIn-groep) en tot nuttige inzichten in de uitwerking van het meerjarige traject rond de *Automotive Industry* (o.a. ook marktscan voor Californië).

Belangrijkste onderdelen programma

- Opening eerste virtuele missie door minister Kaag en plaatsvervangend gouverneur van Californië.
- Verschillende thematische break-out sessies om Nederlandse expertise te *showcase*n in dialoog met lokale spelers (o.a. *hydrogen & mobility*, *heavy duty batteries* en *charging infrastructure*).
- Beleidsdialoog omtrent Zero Emissie Voertuigen.
- Aansluiting op thematische webinars van *Forth* (de Amerikaanse koepelorganisatie voor de promotie van elektrisch, slim en deelvervoer), eveneens georganiseerd als alternatief voor EVS33.

MVO/mensenrechten/koppeling hulp en handel

In deze missie stond maatschappelijk verantwoord ondernemen centraal in alle activiteiten die werden georganiseerd, met name focus op duurzame mobiliteit bij de selectie van onderwerpen voor sessies en in de profielen van de deelnemende partijen: vermindering CO₂-uitstoot, kansen wat betreft elektrische & groene mobiliteit (ook op vlak van zware vracht en laadinfrastructuur).

Maatschappelijke uitdagingen / SDGs:

Deze missie richtte zich sterk op duurzame mobiliteit (SDG 11). Technologieën die hiermee gemoeid zijn hebben een verregaande positieve maatschappelijke impact. Tijdens haar openingsspeech sprak minister Kaag over het belang van samenwerking tussen Nederland en de Amerikaanse westkust om vervuiling tegen te gaan.

Resultaten en follow-up

- Eerste Nederlandse virtuele economische missie;
- Voortzetten dialoog met Californische overheid en versterken bestaande samenwerking op terreinen *smart & e-mobility* en klimaat;
- Versterken bilaterale handelsrelatie VS in Coronatijd;
- Faciliteren van *matchmaking* (+40 *matches* tussen Nederlandse en Amerikaanse partijen);
- Bestendigen van een sterk lokaal netwerk als aanspreekpunt voor Nederlandse ondernemers;

- Versterken focus op Nederlandse expertise door brede aandacht op sociale media (o.a. *livestream*);
- Vergaren van kennis als bouwsteen voor meerjarig traject voor *Automotive Industry* (o.a. met marktscan Californië en vervolgevenementen op vlak van mobiliteit in 2021) en als follow-up van het PIB-traject *Coast 2 Coast*;
- Basis leggen voor verdere samenwerking op vlak van waterstof (o.a. opgevolgd tijdens de digitale waterstofmissie in december 2020).

Factsheets RVO

Missies uitgevoerd door RVO worden in de regel 3 maanden na afloop geëvalueerd, deze factsheet is bijgevoegd.

Land	ASEAN 5 regio (Singapore, Vietnam, Thailand, Maleisië, Indonesië)
Datum	12 oktober – 11 december 2020
Missieleiding	Minister Sigrid Kaag en Ingrid Thijssen (Voorzitter VNO NCW, zakelijke missieleider)
Type missie	Virtuele economische missie
Delegatie	95 Nederlandse bedrijven (118 deelnemers) uit de sectoren agrifood & -technologie, waste management & circular design, water technologie en -management
Achtergrond	Vanwege de inzet op strategische markten is voor het eerst een multisectorale missie naar een regionale markt georganiseerd. De zogeheten ASEAN-5 regio is een belangrijke handelspartner voor Nederland en heeft potentie uit te groeien tot de 3^e consumentenmarkt ter wereld in 2030. Deze missie bouwt voor op voorgaande economische missies naar Vietnam (2019) en Indonesië (2020) en werd gezien als onderdeel van een keten van activiteiten gefocust op de ASEAN-5 regio.

Samenvatting

De 'ASEAN-5' landen zijn belangrijke en stabiele handelspartners van Nederland – ook tijdens COVID-19 pandemie. Deze virtuele economische missie was gericht op kansen in drie sectoren: agrofood, water en circulaire economie. In deze missie is voor het eerst een regionale benadering gevolgd: een missie naar 5 landen voor 3 sectoren via een virtueel platform gedurende maar liefst 2 maanden. De missie bestond uit o.a. digitale informatieve en interactieve sessies, digitale beursbezoeken in de regio, digitale netwerkevenementen en matchmaking. Met name het regionale karakter van de missie en aantal Aziatische deelnemers werden hoog gewaardeerd door de Nederlandse deelnemers. De missie heeft geleid tot het verdiepen en verstevigen van de economische relaties. Succesfactor was de inzet van het virtuele platform van de missie, dat heeft geresulteerd in een netwerk van ca. 700 deelnemers (Nederland en ASEAN-5). Dit platform wordt na de missie – als pilotproject – voortgezet ter bestendiging van het opgebouwde netwerk. De eerdergenoemde digitale sessies zijn voor de deelnemers terug te kijken via het platform. Daarnaast is veel bereikt op het gebied van 'NL branding', door een strategische inzet van sociale media in de 5 markten. Enkele feiten:
>700 deelnemers, waarvan 141 Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen
>7.000 *profile views* via platform
>350 contacten via platform tussen deelnemers
>170 uur digitale sessies.

Belangrijkste onderdelen programma

- Meer dan 40 digitale sessies voor de sectoren *agrofood*, water en circulaire economie;
- Bilaterale overleggen tussen minister Kaag en haar tegenpolen uit Indonesië en Singapore; een ronde tafel bijeenkomst tussen Nederlandse CEO's, voorzitter VNO-NCW Ingrid Thijssen, minister Kaag en de Vietnamese minister van Handel.
- Marktinformatie sessies georganiseerd i.s.m. *NL in Business* en de lokale business hubs.
- Een start- en slotbijeenkomst vanuit een Nederlandse studio met inzet van minister Kaag en voorzitter VNO-NCW Ingrid Thijssen.

- In diverse bilaterale sessies is onder meer aandacht besteed aan vrouwelijk ondernemerschap.

MVO/mensenrechten/koppeling hulp en handel

Zowel in de start- als slotbijeenkomst, alsmede bij de diverse sectorale sessies is aandacht besteed aan maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).

Maatschappelijke uitdagingen / SDGs:

- In de ASEAN 5 regio zijn er grote uitdagingen op het gebied van de voedselvoorziening, en vooral de nutriënten die daarbij een rol spelen (gezondheid), en *post-harvest* technologie waardoor nog veel voedsel onnodig verloren gaat. In Nederland hebben wij hier een goede aanpak voor, terugkomend in de SDG's "geen honger" (SDG 2), verantwoorde consumptie en productie (SDG 12), leven op het land (SDG 15).
- Op het gebied van watermanagement en watertechnologie is vooral aandacht besteed aan weerbaarheid van steden (*resilience*) en het belang van goede water technologie. Juist hier zit ook de kruisbestuiving met landbouw (SDG's 6, 11, 13 en 14).
- Op het gebied van afvalmanagement en *circulair design* is aandacht besteed aan de groeiende afvalproblematiek, en hoe dit aangepakt kan worden door steeds meer circulair te werken (SDG's 11, 12 en 15).
- Gendergelijkheid (SDG 5) is onder meer aan de orde gekomen tijdens sessies in Vietnam en Thailand gericht op vrouwelijk ondernemerschap. Vanwege het digitale karakter waren deze sessies ook toegankelijk voor de andere landen in de regio.

Resultaten en follow-up

- *Letter of Acceptance* Ho Chi Minh Flood Protection Project (voortbouwend op resultaat economische missie Vietnam 2017) overhandigd aan Nederland.
- Via social media in 5 landen tegelijkertijd elkaar versterkende boodschappen kunnen neerzetten over Nederland als partner voor innovatieve oplossingen voor uitdagingen.
- Bilaterale relaties versterkt door deelname van *officials* van beide kanten.
- Platform/netwerk gebouwd met ca 700 deelnemers.
- Als eerder aangegeven, de missie is onderdeel van een meerjarige keten van handelsbevorderende activiteiten. De komende maanden worden de in gang gezette initiatieven verder uitgebouwd.

Factsheets RVO

Missies uitgevoerd door RVO worden in de regel 3 maanden na afloop geëvalueerd, deze factsheet is bijgevoegd.

Land	Nederland
Datum	15 - 16 oktober 2020
Missieleiding	Staatssecretaris Mona Keijzer
Type missie	Inkomend – CES Unveiled Conference / European Entrepreneurship Summit 2020
Delegatie	750 deelnemers CES Unveiled / 300 deelnemers EES
Achtergrond	4e editie van CES Unveiled Amsterdam (preview CES – de wereldwijde technologie, 1e editie European Entrepreneurship Summit

Samenvatting

In de huidige crisissituatie is het belangrijker dan ooit dat internationale overheden en tech leiders hun krachten bundelen om onze grootste wereldwijde uitdagingen op te lossen. Ook is het juist van groot belang dat ondernemers nieuwe markten blijven verkennen. Daarom werd dit jaar aan de jaarlijkse *CES Unveiled Amsterdam* op initiatief van EZK, ook een apart *policy* forum, de zogenaamde *European Entrepreneurship Summit (EES)* toegevoegd. Hiermee wordt voortgeborduurd op de *GES (Global Entrepreneurship Summit)* die in 2019 door Nederland samen met de VS werd georganiseerd. Door de Corona pandemie waren beide evenementen volledig virtueel.

Belangrijkste onderdelen programma

- De *CES Unveiled Conference*, een virtuele internationale conferentie rond "Tech Solutions for Global Challenges" met 750 deelnemers uit 40 landen. Invloedrijke sprekers zoals EU Commissaris voor interne markt Thierry Breton en Paul Stoffels, de *Chief Scientific Officer* bij Johnson & Johnson, *CTO Royal Philips* Jeroen Tas en de Duitse en Franse staatssecretarissen

voor respectievelijk startupbeleid en digitalisering als ook de Nederlandse top-commissaris Petri Hofsté (de video's zijn [hier](#) terug te zien).

- De EES, de 1ste editie van een "EU policy forum" rond het thema "innovating out of the crisis" en het EU herstelplan. Focus lag op het opstellen van drie *calls-to-action* over kunstmatige intelligentie, waterstof en *funding scale-ups* ter bevordering van de digitale transformatie en de energietransitie en te zorgen voor meer financiering voor innovatieve bedrijven in deze sectoren. De *calls-to-action* zijn in aangescherpte vorm benoemd en aangenomen tijdens de EU SME Assembly op 17 November.
- Rondetafels met 300 deelnemers verdeeld over 5 verschillende werksessies uit 15+ landen.
- Tevens 5 *value tracks* rond mensenstromen, ruimte, *smart cities*, gezondheid en energie.
- Digitale werklunch onder leiding van staatssecretaris Keijzer over "innoveren uit de crisis" met 12 vrouwelijke CEO's, politici en investeerders.
- Lancering Quantum Delta NL en de nationale routekaart voor quantum.

Maatschappelijke uitdagingen / SDGs:

Door de focus op "Tech Solutions for Global Challenges" en "Innovating Europe out of the Crisis", en de deelname van zowel internationale beleidsmakers, bedrijfsleven, wetenschappers en media werd bijgedragen aan de volgende SDGs 3, 6, 7, 8, 9, 11 en 17.

Resultaten en follow-up

- Met de EES en inzet van de MKB gezant met betrekking tot het opstellen *calls-to-action* heeft Nederland zich als "thought leader" binnen de EU en met name bij het "EU SME Envoy Netwerk" (EU MKB gezanten netwerk) gepositioneerd.
- Door de intensieve samenwerking met CTA, de invloedrijke Amerikaanse branchevereniging voor de tech industrie en organisator van de CES, heeft Nederland zijn positie als "gateway to Europe" versterkt.
- CES Unveiled en EES zijn een podium geworden waarop politiek gevoelige thema's zoals de regulering van tech platforms en Europese *tech sovereignty* besproken kunnen worden en waar Nederlandse bewindspersonen de ruimte krijgen om de (Europese) visie te belichten.
- Het publiek private netwerk binnen het Nederlandse innovatie ecosysteem is versterkt. Er waren meer dan 50 partners actief betrokken waaronder de Europese Commissie, EIF (European Investment Fund), InvestNL, APG, ASML, TechTour, Techleap.nl, the Netherlands AI Coalition, Hydrogen Europe, Quantum Delta NL, Corporate Venturing Network (CVN), RVO, Karmijn Kapitaal, SAS, KvK, Considerati, Acti, VSNU, AWTI, Connekt, GovTechNL, Euronext, TomTom, Philips, en SparkOptimus
- Deze partners hebben ook weer gezorgd voor de werving en ondersteuning van de 93 *high tech* ondernemers die deelnamen aan CES 2021.

Land	Italië
Datum	3 en 4 nov 2020
Missieleiding	Minister Sigrid Kaag
Type missie	Virtuele economische missie
Delegatie	35 Nederlandse bedrijven (45 deelnemers) uit de sectoren watertechnologie en duurzame mode & textiel
Achtergrond	Opvolging Staatsbezoek Italië 2017

Samenvatting

Italië vormt de 6e afzetmarkt van Nederlandse export (jaarlijks ruim 20 miljard euro). Vice versa is Nederland de 10e exportmarkt voor Italië, met een waarde van 10,8 miljard euro. Nederland telt 17.000 bedrijven met een handelsrelatie met Italië.

De virtuele economische missie met focus op 'circulaire economie' bouwt voort op het staatsbezoek aan Italië in 2017 met focus op hetzelfde thema. Italië is als koploper op klimaat, inkomend G20 voorzitter en co-organisator COP26 een belangrijke samenwerkingspartner voor Nederland op dit gebied.

De missie sloot aan bij de grootste *Green Tech* beurs van Europa, Ecomondo, en de daarbij behorende 2-daagse nationale conferentie *States General of the Green Economy*, in Rimini, Italië. Dé place-to-be voor de Italiaanse en Europese circulaire economie sector.

Ter ondersteuning van het bedrijfsleven kwam deze virtuele missie op een belangrijk moment. De Italiaanse regering werkt nu aan economisch herstel en is hierbij de grootste ontvanger van gelden uit het Europese herstellfonds, ca. 209 miljard euro in de komende 6 jaar. Hiertoe worden nu

plannen voor investeringen en hervormingen opgesteld, met een centrale rol voor een groene transitie en digitalisering. Italië blijft dus economische kansen bieden, ondanks de crisis. De missie voor het bedrijfsleven richtte zich op de sectoren watertechnologie en duurzame mode & textiel. Voor beide sectoren werd een programma met webinars en op maat gemaakte matchmaking aangeboden i.s.m. RVO en brancheorganisaties Holland Circular Hotspot, Modint en Water Alliance.

Belangrijkste onderdelen programma

- Opening door minister Kaag en de Nederlandse ambassadeur over het belang van samenwerking op gebied van circulaire economie voor een duurzame toekomst, juist ook in crisistijd.
- Deelname aan online conferentie Staten-Generaal van de Groene Economie & Ecomondo Beurs.
- Webinar en matchmaking "Kansen voor Nederlandse watertechnologie in Italië".
- Webinar en matchmaking "Kansen voor Nederlandse duurzame mode en textiel in Italië".
- In gesprek met Nederlandse en Italiaanse klimaatjongeren.

MVO/mensenrechten/koppeling hulp en handel

- De deelnemende bedrijven hebben allen een MVO check gedaan.
- Uitdagingen en kansen IMVO voor sectoren watertechnologie en duurzame mode & textiel zijn besproken in kick-off en webinars aan de hand van concrete voorbeelden van bedrijven.

Maatschappelijke uitdagingen / SDGs:

De volgende SDGs kwamen aan de orde: verantwoorde consumptie en productie (SDG 12), schoon water en sanitair (SDG 6), duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11), klimaat (SDG 13), partnerschap om doelstellingen te bereiken (SDG 17).

Resultaten en follow-up

- >200 matches tussen Nederlandse en Italiaanse bedrijven kwamen tot stand tijdens de missie;
- Met name veel interesse vanuit Italiaanse bedrijven voor Nederlandse watertechnologie, waar nieuwe samenwerkingsmogelijkheden uit zijn ontstaan.
- Door gewekte interesse vanuit Nederlandse bedrijven voor Italiaanse mode & textiel sector investeert Consulaat Generaal in Milaan verder in kennisuitwisseling, samenwerkingsmogelijkheden en ondersteuning bedrijfsleven in deze sector.
- Bilaterale relatie is versterkt, onder meer door goed ontvangen speech over klimaat van minister BHOS tijdens de conferentie *States General of the Green Economy* in het bijzijn van Italiaanse en internationale hoogwaardigheidsbekleders.
- Media-aandacht voor deze virtuele missie is terug te zien in de uitzendingen van Goedemorgen Nederland op 3 nov, artikel FD en artikel Telegraaf.

Factsheets RVO

Missies uitgevoerd door RVO worden in de regel 3 maanden na afloop geëvalueerd, deze factsheet is bijgevoegd.

Land	Mexico
Datum	3 – 5 november 2020
Missieleiding	Minister Carola Schouten, Topsector T&U-boegbeeld Jaap Bond
Type missie	Virtuele economische missie
Delegatie	30 Nederlandse bedrijven (42 deelnemers) uit de tuinbouwsector
Achtergrond	Georganiseerd n.a.v. een geannuleerde missie o.l.v. minister-president Mark Rutte. De focus tuinbouw voor die missie is in deze virtuele missie voortgezet.

Samenvatting

Thematisch richtte de missie zich op verduurzaming en circulariteit in de bedekte tuinbouw en de handel in tropisch fruit en agro-logistiek.

De missie is goed bezocht; er kwamen 234 individuele *matches* tussen de bedrijven tot stand. Er waren vele positieve reacties van deelnemers en de missie mag als een succes worden beschouwd. Van de deelnemers was 75% afkomstig uit Mexico, 22% uit Nederland, 3% uit overige landen in de regio. De meeste deelnemers (68%) kwamen uit het bedrijfsleven, verder waren overheden en kennisinstellingen vertegenwoordigd.

De verwachting is dat de missie niet alleen zal leiden tot meer handel, investering en gezamenlijk onderzoek, maar ook nieuwe deuren voor samenwerking opent voor de post met de Mexicaanse autoriteiten, zowel op federaal als op deelstaatsniveau (met name Jalisco en Querétaro). Mexico is een belangrijk handelsland voor Nederland en behoort tot de 25 belangrijkste exportmarkten van Nederland. Het is onze op drie-na-grootste handelspartner in het Westelijk Halfrond (4,4 miljard euro wederzijdse handel in goederen in 2019). De verwachting is dat Mexico deze positie zal behouden na de COVID crisis.

Belangrijkste onderdelen programma

- Openings sessie met bijdragen van o.a. de beide ministers van Landbouw (Schouten en Villalobos) en de beide ambassadeurs.
- Uiteenlopende interactieve webinars met diverse sprekers uit Nederland en Mexico: “*Doing business in Mexico/working with the Dutch*”, “*The transition to a sustainable protected horticulture sector*” (inclusief veld-reportages) en “*Mexican exports of tropical fruits*”.
- Interactieve discussiefora over *sustainable sourcing* en agro-logistiek.
- Afsluiting met o.a. bijdrage van de Mexicaanse *Undersecretary of Foreign Trade*.
- De individuele matchmaking tussen bedrijven (234 matches).

MVO/mensenrechten/koppeling hulp en handel

Verduurzaming en circulariteit waren terugkerende thema's. Alle deelnemers hebben een verplichte MVO-check ondergaan.

Maatschappelijke uitdagingen / SDGs

Toegang tot vers en duurzaam geproduceerd voedsel (SDG 2, 3 en 12), economische groei/duurzame handel (SDG 8), vermindering uitstoot broeikasgassen (SDG 13), biodiversiteit, efficiënt watergebruik en gezonde bodem (SDG 15), versterkte partnerschap, o.a. op handel en kennisuitwisseling (SDG 17).

Resultaten en follow-up

- Versterkt contact tussen de Nederlandse en Mexicaanse overheden (incl. ambassades en LNV).
- *Memorandum of Understanding (MoU)* ondertekend tussen World Horti Center (NL) en opleidingsinstituut CEICKOR (MEX).
- Nederland staat beter op de kaart in Mexico als belangrijk partnerland in de tuinbouwsector, en vice versa.
- Er zijn 2 nieuwe Nederlands-Mexicaanse projectvoorstellen ingediend op het gebied van duurzame tuinbouw in het kader van de Kennis- en Innovatieagenda van de Topsectoren.
- De korte videoreportages uit de missie (circulaire activiteiten van Nederlandse tuinbouwers in Mexico) worden nu door de Nederlandse ambassade ingezet als promotiemateriaal via o.a. sociale media.
- Als follow-up van het *sustainable sourcing forum* zal een studie worden uitgevoerd naar de duurzaamheid van de sterk groeiende export van Mexicaanse avocado's naar Nederland.
- Follow-up bezoeken/gesprekken wenselijk op het moment dat reizen weer verantwoord is.

Factsheets RVO

Missies uitgevoerd door RVO worden in de regel 3 maanden na afloop geëvalueerd, deze factsheet is bijgevoegd.

Land	Frankrijk
Datum	9 en 10 december 2020
Missieleiding	Minister Sigrid Kaag
Type missie	Virtuele economische missie Olympische Spelen 2024
Delegatie	45 NL bedrijven (55 deelnemers) uit de volgende sectoren: duurzame bouw, mobiliteit, water en luchtkwaliteit en sportinfrastructuur
Achtergrond	De missie is een vervolg op eerder inkomend bezoek (begin 2020) en onderdeel van een meerjarig strategisch plan

Samenvatting

De missie is georganiseerd als onderdeel van een meerjarig strategisch plan om in Frankrijk - als nabije markt - het Nederlandse MKB en de kennisinstellingen te presenteren als koploper in de ontwikkeling van een duurzame leefomgeving via duurzame bouw, mobiliteit, energie en water- en luchtkwaliteit. Met de Olympische Spelen (OS) als centraal thema is daarbij ook aandacht voor de Nederlandse kennis op het gebied van sportinfrastructuur, de organisatie van duurzame evenementen en de maatschappelijke functie van sport. Daarbij wordt gezamenlijk opgetrokken met platform SportNL en het NOC-NSF.

Deze virtuele missie was een vervolg op een eerder inkomende Franse missie naar Nederland begin 2020 op het thema Duurzame Olympische Spelen 2024 en *Grand Paris*. De missie had tot doel het Nederlandse bedrijfsleven te presenteren als partner bij de ontwikkeling van de OS en de daaraan gerelateerde ambitie Parijs te ontwikkelen als één van de meest duurzame steden ter wereld. Frankrijk wil Parijs in 2024 presenteren als een showcase van de Europese stand van de toekomst in 2050, een duurzame en inclusieve stad: toegankelijk voor iedereen en bovenal CO2-neutraal, in lijn met het beleid van de stad Parijs, het klimaatakkoord van Parijs en het economisch herstelplan dat de Franse regering in september presenteerde. Frankrijk is een strategische en prioritaire markt en is gezien de huidige ontwikkelingen t.a.v. Covid-19, maar ook de Brexit, als nabije markt en 3de afzetmarkt van Nederland des te relevanter en actueler.

Belangrijkste onderdelen programma

- Opening met minister Kaag, loco burgemeester Parijs en expert panel.
- Thema sessies: toelichting lopende tenders Parijs 2024, *sustainable and smart projects, sustainable infrastructure, Grand Paris*.
- *Break out* sessies met Nederlandse deelnemers en Franse opdrachtgevers
- Matchmaking: Middels het matchmaking platform zijn 128 gesprekken gegenereerd.

MVO/mensenrechten/koppeling hulp en handel

- In aanloop naar en tijdens het bezoek is MVO meegenomen. Tijdens de missie werden concrete voorbeelden van MVO door bedrijven naar voren gebracht.
- Koppeling hulp en handel: In de panel discussie is onder meer gesproken over hoe we internationale evenementen kunnen inzetten om hulp en handel te bevorderen.

Maatschappelijke uitdagingen /SDGs:

In 2024 zal Frankrijk de Olympische en Paralympische Spelen gaan hosten die voornamelijk in Parijs en agglomeratie zullen gaan plaatsvinden. Frankrijk en Nederland delen de ambitie voor het behalen van de SDG's en het klimaatakkoord. Bovendien heeft Nederland als één van de dichtbevolkste landen ter wereld met een stedelijke populatie vergelijkbaar aan de Parijse regio, oplossingen in huis voor deze uitdagingen.

De volgende SDGs kwamen aan de orde:

Duurzame steden en gemeenschappen (11), duurzame energie (7), circulaire economie (12), logistiek en transport (9), innovatie en infrastructuur (9), vrede, justitie en sterke publieke diensten (16), partnerschap om doelstellingen te bereiken (17).

Resultaten en follow-up

Naast de gelegde contacten -waarvan de opbrengst later dit voorjaar gemeten wordt- is het directe resultaat een aanzienlijke uitbreiding van het netwerk in de Franse bouwsector en aanverwant bedrijfsleven. Op economisch diplomatiek vlak heeft deze missie bijgedragen aan de zichtbaarheid van Nederland bij lokale overheden en *goodwill* gecreëerd bij belangrijke Franse organisaties door de Nederlandse belangstelling niet te beperken tot het commerciële aspect, maar ook een focus te leggen op het maatschappelijke component en nalatenschap van de OS. Met de stad Parijs en het organiserend comité van de OS2024 wordt verder verkend hoe op dit terrein verder samengewerkt kan worden.

Factsheets RVO

Missies uitgevoerd door RVO worden in de regel 3 maanden na afloop geëvalueerd. Deze factsheet is bijgevoegd.

Land	Polen
Datum	10 en 11 december 2020
Missieleiding	plv. DG Buitenlandse Economische Betrekkingen van BZ Peter Potman (i.v.m. verhindering minister Kaag)
Type missie	Virtuele economische missie
Delegatie	45 NL bedrijven (64 deelnemers) uit de offshore windenergie sector
Achtergrond	Polen heeft grote ambities op het gebied van offshore windenergie (opzet 10 windparken). Deze missie helpt het Nederlandse bedrijfsleven de kansen die hier liggen te verzilveren.

Samenvatting

Op 10 en 11 december 2020 heeft een virtuele missie *Offshore Windenergie* naar Polen plaatsgevonden. Hieraan namen 45 Nederlandse bedrijven en 82 Poolse bedrijven (totaal 163 deelnemers) aan deel. Plv. DGBEB opende het evenement met een speech en een interview. De missie werd voorafgegaan door een bilateraal gesprek tussen minister Kaag en de Poolse minister van klimaat op 9 december met een afspraak voor samenwerking op *offshore* windenergie. Polen heeft grote ambities op het gebied van windenergie en heeft hiertoe meer dan 10 windpark-projecten in de Baltische Zee aangewezen. Om Nederlandse bedrijven te helpen deze kansen te verzilveren, hebben publieke en private partijen gezamenlijk een meerjarige marktwerkingsstrategie opgesteld, waarvan deze missie een onderdeel vormt. Deze missie past ook in het streven van de Handelsagenda van de minister om ten minste eens in de drie jaar met een missie naar de top 25 markten te gaan. Polen behoort tot de top 25 markten. Doel van de missie was kennismaking met de Poolse markt en het leggen van directe contacten tussen Poolse en Nederlandse *offshore* windenergie bedrijven en stakeholders. Mede door de grote rol van de *Netherlands Wind and Energy Association* in de organisatie van de missie en de betrokkenheid van de Poolse energiebranche is dit doel gehaald.

MVO/mensenrechten/koppeling hulp en handel

In de sessie over zakendoen met Polen heeft de ambassade het belang onderstreept dat de Nederlands overheid hecht aan MVO en kort het Nederlandse beleidsinstrumentarium toegelicht, waarbij als concreet voorbeeld is genoemd het verzoek aan de deelnemers om de "MVO-risicochecker" in te vullen. Ook is kort stil gestaan bij de Polen-specifieke aandachtspunten, die vooral liggen op het terrein van arbeidsrechten o.a.:

- Arbeidsomstandigheden
- Gelijkheid
- Collectieve arbeidsrechten.

Maatschappelijke uitdagingen / SDGs:

Deze missie past binnen betaalbare en duurzame energie (SDG 7), innovatie (SDG 9) en klimaat (SDG 13). Polen heeft grote ambities op het gebied van windenergie en wil de komende 10 jaar ten minste 8 gigawatt (GW) aan windvermogen installeren, oplopend tot 28 GW in 2050. Hiertoe heeft het meer dan 10 projecten aan de Baltische Zee aangewezen. Deze missie ondersteunt Nederlandse bedrijven om de kansen die dit biedt te pakken en de missie steunt Polen om dit doel te bereiken.

Resultaten en follow-up

- Nederlandse bedrijven zijn geïnformeerd over de kansen die Polen biedt op gebied van wind-energie, de regelgeving op dit gebied, concrete projecten en het zaken doen in Polen.
- Poolse bedrijven hebben kennis gemaakt met de ervaring van Nederlandse bedrijven bij de ontwikkeling van windenergieprojecten.
- Nederlandse en Poolse bedrijven/stakeholders zijn met elkaar in contact gebracht. Dit heeft geleid tot 215 match-makingsgesprekken.
- Afspraak minister Kaag en minister Kurtyka om een *Memorandum of Understanding (MoU)* op het gebied van samenwerking *offshore* windenergie te sluiten

Factsheets RVO

Missies uitgevoerd door RVO worden in de regel 3 maanden na afloop geëvalueerd, deze factsheet is bijgevoegd.